

Vergaderjaar 2016–2017

26 643

Informatie- en communicatietechnologie (ICT)

Nr. 462

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 9 mei 2017

Hierbij bied ik de Monitor Open Standaarden Beleid 2016 aan¹ ². De monitor laat zien in welke mate door de overheid gebruik wordt gemaakt van open standaarden die voor de overheid zijn voorgeschreven bij ICT-aanbestedingen.

In een digitale wereld is het belangrijk om digitale informatie snel en veilig te kunnen uitwisselen en hergebruiken. Standaarden maken dit mogelijk en zijn een voorwaarde voor digitale gegevensuitwisseling tussen de overheid, bedrijven en burgers. Open standaarden zijn niet software-specifiek en kunnen door iedere leverancier worden ingebouwd in een ICT-systeem. Hiermee zorgen open standaarden voor meer keuzevrijheid ten aanzien van softwareleveranciers.

Bevindingen monitor 2016

Doel van het openstandaardenbeleid is de brede adoptie van open standaarden door alle overheden voor moderne en veilige overheidsdienstverlening aan bedrijven en burgers. De afgelopen jaren zijn goede resultaten geboekt en het is zaak om deze verbetering vast te houden en door te zetten, om voor alle ICT-aanbestedingen aan de aangewezen open standaarden van de «pas toe of leg uit»-lijst te kunnen voldoen. De monitor laat onder meer zien dat in 2016 in 73% van de aanbestedingen is gevraagd om een of meer relevante standaarden van de verplichte lijst. Gelet op de motie van de leden Oosenbrug en Gesthuizen (Kamerstuk 33 326, nr. 21) is dit nog niet optimaal en moeten alle aanbestedingen van de overheid vanaf eind 2015 aan het «pas toe of leg uit»-beleid van het Forum Standaardisatie voldoen. Mijn collega voor Wonen en Rijksdienst heeft aangegeven welke acties daarvoor zijn ingezet (Kamerstukken 26 643 en 33 326, nr. 389). Daarnaast vormen open standaarden een

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

² Meer informatie over activiteiten van Forum is beschikbaar op: <https://www.forumstandaardisatie.nl/>

belangrijk onderdeel van de wet Generieke Digitale Infrastructuur, die onlangs in consultatie is geweest.

Voortgang standaardisatie initiatieven

Het Forum Standaardisatie is door het kabinet ingesteld om de interoperabiliteit en het gebruik van open standaarden binnen de Nederlandse overheid te bevorderen. Het forum kent leden uit de overheid, het bedrijfsleven en de wetenschap en heeft de afgelopen jaren een belangrijke bijdrage geleverd aan de gemeenschappelijke digitale infrastructuur (GDI).

Een aantal activiteiten van het Forum Standaardisatie is:

- het beheren van de «pas toe of leg uit»-lijst met open standaarden;
- het ontwikkelen van instrumenten zoals een handreiking open standaarden met standaard bestekteksten voor het uitvragen van open standaarden en een beslisboom voor het maken van de selectie van relevante open standaarden bij een aanbesteding;
- het stimuleren van de adoptie van open standaarden, onder meer door workshops en best practices.

Digitale veiligheid is een belangrijke randvoorwaarde voor een sterke digitale economie. De monitor laat voor de eerste helft van 2016 een groei zien in de toepassing van veiligheidsstandaarden van gemiddeld 14% ten opzichte van het jaar daarvoor. Dit wordt bevestigd door de informatieveiligheidsmeting van het Forum Standaardisatie, waaruit blijkt dat 212 gemeenten een verbetering in de adoptie van veiligheidsstandaarden hebben gerealiseerd.

Om beveiligingsstandaarden effectiever te laten werken, is het van belang dat alle partijen meedoen. Specifiek voor e-mailbeveiliging is op 2 februari jl. een publiek-private Veilige E-mail Coalitie opgericht. Bedrijfsleven, brancheorganisaties en overheid hebben een intentieverklaring ondertekend en gaan gezamenlijk aan de slag met het invoeren van maatregelen voor het beveiligen van e-mailverkeer. In de coalitie wordt actief samengewerkt aan promotie en het delen van expertise en ervaring. In navolging van deze coalitie onderzoekt het Forum Standaardisatie of het ook voor andere standaarden kansrijk is om brede samenwerkingsverbanden te ontwikkelen. Door middel van sectoroverstijgende samenwerkingsverbanden, zoals de Veilige E-mail Coalitie, kunnen publiek-private initiatieven worden gestimuleerd en kan een extra impuls worden gegeven aan interoperabiliteit.

Ook Europese en internationale ontwikkelingen hebben invloed op standaardisatie initiatieven. Veel standaarden worden door internationale organisaties ontwikkeld, beheerd en internationaal toegepast. Op EU-niveau wordt, als onderdeel van de digitale internemarktstrategie, ingezet op het versnellen van het totstandkomingsproces van cruciale standaarden voor 5G, cloud computing, Internet of Things, cyber security en data. Het Forum Standaardisatie participeert in verschillende EU-standaardisatie-initiatieven. Momenteel wordt verkend of het Forum Standaardisatie de expertise, die het de afgelopen jaren heeft opgebouwd op het terrein van generieke standaarden voor het e-overheidsdomein, breder kan inzetten voor andere domeinen zoals de bouw, vervoer, zorg en/of smart cities. De inzet is hierbij gericht op het stimuleren van samenwerking tussen partijen in de keten en het versnellen van het gebruik van open standaarden voor digitale gegevensuitwisseling. Standaarden kunnen er in deze domeinen voor zorgen dat technologieën soepel en betrouwbaar samenwerken en innovatie bevorderen.

Ik waardeer de inzet van het Forum Standaardisatie. Standaardisatie is een relevant onderdeel van de digitalisering en bovengenoemde initiatieven dragen bij aan een veilige, efficiënte en betrouwbare digitale infrastructuur. Burgers, bedrijven en overheden moeten daarop kunnen vertrouwen. Voor de verdere groei van de digitale economie is dit essentieel.

De Minister van Economische Zaken,
H.G.J. Kamp